

Motion till riksdagen 2005/06:A306

av **Siw Wittgren-Ahl (s)**

Översyn av arbetsmiljölagen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den sittande utredningen om översyn av arbetsmiljölagen ges ett tilläggsdirektiv om att lämna förslag om ett utvidgat beställaransvar på arbetsmiljöområdet, samt motsvarande vad gäller det inhyrande företagets ansvar vid inhyrning av arbetskraft.

Motivering

Outsourcing, avknoppning av jobb till entreprenörer samt bemanningsverksamhet har blivit allt vanligare, inte minst i personalintensiva servicenäringar, som ju idag utgör en mycket stor och snabbt växande del av arbetsmarknaden. Det arbete man på så vis lägger ut på externa utförare handlar inte sällan om arbetsmiljömässigt utsatta verksamheter. Där verksamheter på detta sätt organiseras genom upphandlingsförfarande är de som utför arbetet mycket ofta mer beroende av beställaren när det gäller hur arbetsmiljön ser ut än av den egna arbetsgivaren. Ändå är det så att arbetsmiljöansvaret idag huvudsakligen ligger på den senare.

Det är något av en grundprincip i den arbetsrättsliga lagstiftningen att arbetsgivararbetstagarförhållandet, med vidhängande ansvarsförhållanden dem emellan, inte får brytas. Det är emellertid dags att erkänna att verkligheten på detta område har sprungit ifrån de juridiska principerna. På de växande delar av arbetsmarknaden där arbetet organiseras genom någon form av upphandlingsförfarande kan den uppdragstagande parten i praktiken inte axla det arbetsmiljöansvar som åvilar honom/henne enligt arbetsmiljölagen. Det finns alltför många exempel på att upphandlingsförfarande rentav används i syfte att undandra sig arbetsmiljöansvar.

På ett område erkänner lagen att förhållandena kräver en särskild reglering av beställaransvaret på arbetsmiljöområdet, nämligen då det gäller byggnads- och anläggningsverksamhet, där ju sedan gammalt entreprenadförhållanden är förhärskande. Här finns sålunda i AML 3 kap 7 § samt AFS 1999:3 en sär-

Fel! Okänt namn på

skild ordning föreskriven för upphandlingsansvar och samordningsansvar. Man kan emellertid konstatera att denna bransch inte längre utgör ett undantag, utan att förhållandena är likartade på stora områden av arbetslivet som helhet. Motsvarande särskild reglering av beställaransvaret är därför generellt motiverad.

Ett särskilt område där en tydligare reglering är angelägen är vid inhyrning av arbetskraft från bemanningsföretag. Den skrivning som finns i AML 3 kap 12 § att ”den som anlitar inhyrd arbetskraft för att utföra arbete i sin verksamhet skall vidta de skyddsåtgärder som behövs i detta arbete” är uppenbart otillräcklig. De skyldigheter som här avses måste tydliggöras, och ansvarsfördelningen mellan inhyrande och uthyrande företag samt berörda skyddsorganisationer måste klargöras, varvid hänsyn måste tas till det faktum att uthyrningsföretaget inte förfogar över den arbetsmiljö där dess anställda ska arbeta.

Stockholm den 27 september 2005

Siw Wittgren-Ahl (s)